1609

446

2000

ԲԱՆ
ՀՈԳԻՈՅ։

Յորում գտանին պիտանի ա-
ղօթք. Նախ՝ վ՟ն աւուր
շաբաթու։ Երկրորդ, վ՟ն ա-
ռաւօտու, միջօրէի, և երե-
կոյի։ Երրորդ՝ մաղթանք՝ և երգ
առ ամենօրհնեալ կոյսն։ Չոր-
րորդ քննութե խղճի մտաց
յառաջ քան զխոստո-
վանութիւն։

Տպեալ յամի տ՟ն․ 1788․

Ի ԹԻՖԼԻՍ
Ի Տպարանի Հայոց Մխի-
թարեանց։
Հրամանաւ Իրակլ թագաւորաց։

14-шh

8058-57

ԶԱՐՄԱՑՈՒԱ՛ՆԳԻ՛Ն ՀԱՅՑՈՒԱ՛ԾՈՅՔ,

Արարեալ ՚ի իւրաքանչիւր աւուրց շաբաթու ։

Յաւուր կիրակէի ։

Տ իմ և արարիչ առաջի քո ան-
կանիմ այսօր մե-
ղուցեա՛լ անձամբ, խոնարհաբար
աղաչելով զքո անբաւ գթութի՛ւնդ,
պարգևել ինձ թշուա՛ռացելոյս
զշնորհս քո, առ 'ի սրբութե

անցուցանել զօր կիրակէիս՝ ըստ պատուիրանաց քոց, և մօր մե-րոյ սրբոյ եկեղեցւոյ։ Նաև խնդ-րեմ 'ի քէն տալ ինձ զզղջումն յամենայն մեղացս, զոր ապերախտութեամբ գործեցի ընդդէմ ամենայն մեծ-վայելչութեան քո, ընդդէմ հոգ-ւոյ իմոյ, և ընդդէմ ընկերի իմոյ։ Պաղատիմ առ քեզ, Տէր ամե-նակալ, մի՛ հայեսցիս 'ի բազմու-թիւն յանցանաց իմոց, այլ մի-այն 'ի քո ամենազեղ և անբաւ գթութիւնդ։ Տէ՛ր իմ բարձրեալ՝ խոնարհաբար գոհանամ այսօր վասն ամենայն պարգևաց և բարե-րարութեանց, զոր արարեր ինձ անարժանիս, առա՛ զնոյնս և այսօր։ Գոհանամ զքէն վասն ստեղծանելոյդ զիս, և փրկելոյդ պատուական արեամբ, և վասն մեծի երկայնմտութեանդ, զի ոչ պատժեցեր զիս ըստ բազմութեան մեղաց

մեղաց իմոց. այլ վարեցար ընդ-
իս ըստ բազում գթութեան քո:
Արդ՝ պարգևեա ինձ զշնորհս քո,
առ 'ի անցուցանել զառաջակայ
շաբաթս՝ առանց բարկացուցա-
նելոյ զքեզ. 'ի պատիւ քո կեն-
դանարար ծննդեան, ցաւալի
թլփատութեան, սքանչելի յարութեան,
և ամենակեցուցիչ առաքման
հոգւոյն սրբոյ: Եւ զայս տկար
պաղատանս իմ մատուցանեմ վասն
ամենեցուն՝ որք գտանին 'ի ձա-
խորդութիւնս հոգևորս կամ մարմ-
նաւորս, զի մխիթարեսցես զնո-
սա, և սփոփեսցես՝ ըստ քոյին
անբաւ իմաստութեան: Եւ միան-
գամայն աղաչեմ 'ի պատիւ մա-
հուան քոյ՝ և չարչարանաց. զի
լուսաւորեսցես զմիտս ամենայն մեղա-
ւորաց, զի ապաշխարեսցեն յայամ
ծի. և առ հասարակ վասն ամե-
նեցուն՝ որոց սակս մայր մեր սուրբ

եկեղեցի յորդորէ զմեզ աղօթել առ քեզ: Եւ յաղօթելս իմ ը՟ դիտաւորութ՟ն եկեղեցւոյ՝ հաղորդս արա զիս փառաւորեալ յարութեան քո, և ցաւագին չարչարանաց քոց: Ամէն:
Ողորմեա՛ ինձ Ա՟ծ ըստ մեծի ողորմութեան:

Ասա՛ զաղօթս զայս 'ի վերջ իւրաքանչիւր աղօթից:

Յաւուր Երկուշաբաթւոջ:

Տ՟ր իմ ամենագթած, խոնարհութ՟բ սրտի խոստովանիմ, զի բարկացուցեալ եմ զքեզ: Եւ վ՟ս զի այսօր է առաջին օրն շաբաթու, խնդրեմ 'ի քէն զթողութ՟ի և զներումն մեղաց իմոց, աղաչելով խոնարհեալ անձամբ զքո անչափ գթութ՟ին. զի տացես ինձ զշնորհ քո ըղձալի

ճալլի, սկիզբն առնել զործանա-
պաղ աշխատել վն փրկութ.ան
հոգւոյ իմոյ, որոյ վն աշխատու-
թն յանձն առեր մինչև 'ի մահ։
Փրկիչ իմ յս, կողկողագին
պաղատիմ առ քեզ, տուր ինձ
զշնորհս քո, առ 'ի սկսանել
զամ գործս իմ 'ի պատիւ և 'ի
փառս քո, և 'ի փրկութն իմ,
յարատևեալ մինչև 'ի վախճան։
Տր իմ և ած իմ, քեզ ընծայեմ
այսօր զհոգի և զմարմին իմ, և
զամ ժամանակաւոր բարիս. և
աղաչեմ, զի հաճեսցիս առաջ-
նորդել ինձ ըստ բարեսէր կա-
մաց քոց. քանզի պատրաստ եմ
յամի կատարել զկամս քո, և
ոչ զիմ։ Նաև ես խնդրեմ 'ի
քէն ողորմութն վն ամ հոգւոց
քաւարանին, մանաւանդ վասն
այնոցիկ՝ որոց պարտական եմ
վն ազգականութն և արենակ-

* 4 ցու-

ցութն, կամ վասն հոգևոր և մարմնաւոր բարերարութեց, ով Տր մայր մեր եկեղեցի յորդորէ զմեզ ։ Եւ 'ի վեր քան զամ աղաչեմ զքեզ՝ տալ ինձ զշնորհս քո, առ 'ի վճարել զքաւարանի պատիժս յայսմ աշխարհի, զի 'ի մահուան իմում արդեամբք դառնակսկիծ չարչարանաց քոց կարացից մտանել 'ի փառս արքայութեն, առ 'ի օրհնել և փառաբանել զքեզ յաւիտեան ։ Ողորմեա ինձ Ած ըստ ։

Յաւուր Երեքշաբաթւոջ ։

Տր իմ և Ած իմ, հեղում այսօր զանձն իմ առաջի Ածային փառացդ քոց, խոստովան լինիմ զտկարութի, զանկայունութիւն և զաղքատութի իմ ։ սակայն աղաչեմ զաղբիւրդ քաղցրուն, պար-

պարգևել ինձ զջուր շնորհաց քոց, որով կարացից փրկել զհոգի իմ, և լալ զգարշելի մեղս իմ, հաստատուն առաջադրութեամբ այլ ոչ ևս առնելոյ զայնս:

Աղօթք առ պահապան հրեշտակն:

Ո՜վ բարի հրեշտակ իմ, որ կարգեալ ես 'ի պաշտպանութիւն անձին իմոյ, ամբաստան լինիմ զինէն այսօր առաջի քո. զի արհամարհեցի զազդմունս քո, որովք զարթուցանէիր զիս, և ոչ պատուեցի զայնս, որպէս պարտն էր: Այժմ խոնարհութեամբ խոստովան լինիմ առաջի քո, և աղաչեմ զքեզ, զի խնամարկեսցես զհոգի և զմարմին իմ, որպէս զի կարացից զդէմ ունել փորձութեանց, և յարձակմանց թշնամեաց ազգի մարդկան:

Առ սբ̃ Միքայէլ հրեշտակապետն։

Ո՛վ ամենաջանիկ տր̃ Միքայէլ հրեշտակապետ բարձրելոյն ա̃յ. մատուցանեմ քեզ այսօր զհոգի իմ, և խնդրեմ սերտ սրտիւ, 'ի ժամու մահուան իմոյ դու լեր ինձ պաշտպան և ձեռնտու, զօրացուցանելով ընդդէմ չար փորձուեց, և մատո զհոգի իմ առաջի աթոռոյ ա̃ծային գթութեն։ Այո յայսմ օրէ մինչև 'ի վախճան, զքեզ ունիմ ինձ պաշտպան և ապաւինական։ Ամէն։

Ողորմեա ինձ ա̃յ։

Յառաջ հաղորդութեանն։

Տէր իմ ամենազօր, ճանաչեմ և խոստովան լինիմ առաջի քո, զի պատուական մարմին քո վաճառեցաւ առ 'ի գնել զթշուառ հոգի

Հոգի իմ, արդ աղաչեմ զքեզ, հաղորդս արա զիս մեծագին այսմ գնոյ, զի նովաւ կարացից ընդունիլ զներումն ա̃մ մեղաց իմոց. և զշնորհս քո, որովք կարող եղէց ընդդիմանալ ա̃մ զգայական և մարմնաւոր փորձութ̃ց, որք յառնեն ընդդէմ բանականութ̃ն: Յօժարութբ̃ սրտի ընդունիմ զպատիժս զաշխատանս և զմարմնաւոր խօթութիս, զորս ածես 'ի վ̃ր իմ. զի նոքօք կարացից վճարել զպատիժս մեղաց իմոց, զորս արարի ընդդէմ ա̃ծային մեծվայելչութ̃ն և բարութ̃ն: Նաև ես ով ամենաքաղցր յ̃ս, 'ի պատիւ պատուական մարմնոյ քո՝ մատուցանեմ զմարմին իմ, բառնալ յօժարութբ̃ զպատիժս որոց արժանի եմ վ̃ս մեղաց իմոց: Տ̃ որդ, ա̃ծ իմ և արարիչ, արա ընդ նմ̀

ուղ և հաճոյ է քեզ, միայն թէ կարացից ունիլ մասն և բաժին ընդ ընտրելոց քոց յարքայութե՟ քում: Տուր ինձ զշնորհս, տանիլ համբերութ՟բ ա՟մ նեղութե՟ց և հիւանդութե՟ց, որք պատահին ինձ. քանզի բարւոք գիտեմ, թէ առանց օգնութե՟ն քո ոչ կարեմ տանիլ և համբերել: Ամէն: Ողորմեա ինձ Ա՟Ծ:

Յաւուր հինգշաբթւոյն:

Տէր իմ, խոստովանիմ առաջի ա՟ծային խնամատութե՟ն քո, զի յայսմ աւուր լուացեր զոսս աշակերտացդ ծայրագոյն խոնարհութ՟բ և մեծաւ սիրով, և՚ի սմին աւուր հաստատեցեր զամենա՟ս խորհուրդ մարմնոյ և արեան քո, կտակ աւանդեալ յօգուտ հոգւոց մերոց զաշնին

մար-

մարմին քո և զպատուական ա-
րեանդ 'ի ներքոյ տեսակաց հացի
և գինւոյ. յայսմ աւուր համ-
բարձար յերկինս յաղթանակաւ
և փառօք 'ի թագաւորել յաւի-
տեան ընդ այ հօր քո: Արդ
աղաչեմ զքեզ, տուր ինձ շնորհս
լուանալ և մաքրել զխիղճ մտաց
իմոց, և զանարժան գործս իմ,
հեղմամբ արտասուաց. առ 'ի
ծառայել քեզ, և պատուել
զքեզ. զի կարացից արժանա-
պէս և առանց բարկացուցանելոյ
զքեզ՝ ընդունել զամենայնի հա-
ղորդութիւն՝ խոնարհութբ սրտի,
ջերմեռանդութբ և յարգմամբ:
Այ երկրպագանեմ քեզ, ա-
րարիչ իմ, գովեմ զքեզ, և
գոհութիս մատուցանեմ, աղա-
չելով, զի հաղորդակից եղէց
ամենապատուական մարմնոյ և
արեան քո, և արժանի եղէց

տեսոյ ա̃ծային էութեանդ, և փառաւորեալ մարդկութեանդ յարքայութեան քում: Ա՛մէն:

Ողորմեա՛ ինձ ա̃ծ:

Յաւուր ուրբաթու:

Փրկիչ իմ յս̃, զմեղսալից և զթշուառ անձն իմ հեղում առաջի քո յաւուր յայսմիկ, յորում կրեցեր զմահ վս̃ մեղաց իմոց: Աղաչեմ զքեզ 'ի պատիւ այնր մահուան, և չարչարանաց և ա̃մ վիրաց սրբազան մարմնոյ քոյ, զի մասնակից արասցես զիս չարչարանաց և վշտաց քոց, զորս կրեցեր 'ի փրկութի̃ հոգւոյ իմոյ· բառնալ ուրախութբ̃ զխաչն համբերութեան, և ոտնակոխ առնել զա̃մ մեղս ծի̃, և զսէր երկրաւոր և զգայական: Պարգևեա ինձ

զշնորհս

զշնորհս քո, զի կլեցից 'ի սրտի
իմում՝ զյիշատակ դառնակսկիծ
մահուան և չարչարանաց քոյ՝
ընդ մագդաղենացւոյն, որ կայր
առ ոտս խաչի քոյ. և զի կա-
րացից ճանաչել զքեզ, ով իմ
արարածք ծանեան զքեզ 'ի չար-
չարանս և 'ի մահուան քում.
և մանաւանդ որպէս աւազակն
այն բարի: Եւ ես այսօր ա-
րարչիդ իմոյ մատուցանեմ զայն
դառնակսկիծ մահ և զչարչա-
րանս, առ 'ի ընդունել զթողուի
մեղաց իմոց, և առ 'ի գտանել
արդեամբք չարչարանացդ յըն-
կերակցութե երանելոց 'ի յար-
քայութե, Ամէն: Ողորմեա
ինձ Տէ:

Յա-

Յաւուր շաբաթու:

Տ՟ր իմ և դատաւոր իմ, ես ապիկար թշուառացեալս բարկացուցի զքեզ մեծապէս և անչափապէս. այլ աղաչեմ զքեզ յաւուր յայսմիկ, յորում սուրբ մարմին քո էր 'ի գերեզմանի, և հոգւովդ մխիթարէիր զն՟ը հարս որ 'ի լիմբոսին, շնորհեա ինձ զհանդարտութիւն խղճի մտաց, և զհոգևոր և զմարմնաւոր մխիթարութիւն, որչափ պիտոյն իցէ: Տ՟ր իմ և ա՟ծ իմ, մատուցանեմ այսօր զա՟մ բարի գործս՝ զորս արարի վ՟ս սիրոյ քոյ, աղաչելով զքեզ, զի ընկալցիս զայնս 'ի պատիւ քո, և 'ի փրկութիւն հոգւոյ իմոյ

ՈՎ

Ով ամէներջանիկ կոյս և երանելի մայր այ, որպդ․ հաւատ յայսմ աւուր մնաց անխախտ․ աղաչեմ զքեզ, զի բարեխօսութեամբ քով և արդեամբք յարատևեսցի հաստատաբար 'ի ճշմարիտ հաւատս այ իմոյ: Ա̃ որոյ այսօր առաջի քաղցր որդւոյ քո խոստանամ, զի կամիմ կեալ և մեռանիլ 'ի ճշմարիտ յուղղափառ հաւատս, թէ և փորձութիւնք զիս նեղեսցեն 'ի կենդանութեն, և 'ի մահուան իմում:

Յարձեալ հեծութբ աղաչեմ զքեզ փրկիչ իմ և կեանք յո̃, և զքեզ մայր հրաշալի և փաստաբան մեղաւորաց․ ձեզ ընծայեալ մատուցանեմ այսօր զհոգի և զմարմին իմ, առաջնորդել ինձ ընդ ուղիղ ճանապարհ,

805-8-57

պարհ, զի զկամս ձեր կատա-
րեալ աստէն, արժանի եղէց
հասանել փառաց և յաւիտե-
նական երանութեան.

Ամէն:

Ողորմեա ինձ տր:

Ք. ս̄ բառնայ յուս իւր ըզ-
խաչն :
Դ. ամաց. ներ. Դ. քառաս:

Յաղագս երից [illegible] առա-քինեաց, [illegible] շահել յամ[illegible] 'ի բանս և 'ի գործս [illegible] [illegible] [illegible] հոգւոյ և մարմնոյ:

ՅՈրժամ քրիստոնեայն է 'ի շնորհս այ՝ ա-ւանց մահուչափ մե-ղաց, կարէ յամենայն խորհուրդս 'ի բանս և 'ի գործս շահիլ զերիս անգին գանձս զայ-սո-

սոսիկ․ այ՟, զարդիւնս, զվճարումն
վասն մեղաց իւրոց, և զշնորհս
ընդունելոյ յԱյ՟ զամենայն բարիս
հոգևորս և մարմ՟նաւորս․ միայն
թէ զխորհուրդս զբանս և զգործս
իւր ուղղեսցէ 'ի պատիւ և 'ի
փառս Այ՟։ Նաև օգուտս այս ոչ
միայն ստացեալ լինի այնպիսի
գործովք, որք ըստ բնութ՟ն այ՟
ըստ ինքեանց են բարիք և հա-
ճոյք Այ՟, որպիսի են աղօթք,
պահք, ողորմութիւնք, և այլ
այսպիսի առաքինական գործո-
ղութիւնք․ այլ և այնպիսեօք որք
են անտարբերք, որպիսիք են
ուտել՝ ըմպել՝ ննջել՝ շրջել՝
տուրևառ, և այլ սոցին նման
անզանազան գործք։ Նաև զայ-
սոսիկ մեծամեծ գանձս կարէ
մ՟դ շահիլ յամ՟ օր, յամ՟,
ժամ, և յամ՟ րոպէի, 'ի նստիլ
'ի տան, և 'ի գնալ 'ի ճանա-
պարհ,

պարհ, 'ի ննջել, և 'ի յառնել:
Աստի կարող ես իմանալ, թէ
ո՞րչափ մեծ է անմտուն քրիս-
տոնէից, որք հեղգացեալ 'ի նբ
կրթուէ ասաի՝ որ այսպէս դիւ-
րին է, 'ի պատճառս անհոգուն
իւրեանց զոկլն 'ի գանձուցս
յայսցանէ:

Արդ՝ արդիւնքն է յաւելումն
շնորհացն այ օրըստօրէ. որով
չափով ընդունելոց եմք զփառս
'ի հանդերձեալ կեանս. և զար-
դիւնս զայս ամենայն ոք մն իւր
միայն կարէ շահիլ:

Վճարումն է, ստացումն թո-
ղութեն պատժոց, զորս կրելոց
եմք 'ի քաւարանի. և զվճա-
րումս զայս կարեմք հաղորդել
կենդանեաց՝ որք կան 'ի շնորհս,
և ևս հոգւոց՝ որ 'ի քաւա-
րանի:

Շնորհն

Շնորհն ընդունողական է, յոր-
ժամ ընդունիմք յայս զամ բա-
րիս հոգևորս և մարմնաւորս վն
մեր և վն այլոց:

Արդ ո՛չ զի կարողասցի ամ ոք
շահիլ յամ ժամ մանաւանդ
թէ յամ րոպէի զերիս մեծա-
մեծ գանձս զայսոսիկ. կարէ ՚ի
գործ ածել զերիս զայսոսիկ հե-
տագայ աղօթս, զմինն յառա-
ւօտու, զմիւսն զկնի ճաշուն, և
զերրորդն ընդ երեկս նախ քան
զմտանելն յանկողին: Այլ դու
ով սիրելի ընթերցող, թէ կայ
՚ի քեզ փոյթ առաքինասէր վա-
րուց, ողբամ զանմտութիւն ընկե-
րաց քոց. որք յաղագս անհո-
գութե իւրեանց կամին զրկել
յերից գանձուցս յայսցանէ, զոր
այնպէս դիւրաւ յամ ժամ
կարէին շահել:

Աղօթք [illegible] [illegible] [illegible]:

Ա[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

Ո՛վ ամենակարող և մշտնջենաւոր ա̃ծ, 'ի ծունկս անկեալ խոստովանիմ, զի դու ես սկիզբն և վերջին վախճան իմ: Այ̃ երկիրպագանեմ քեզ, և յարգեմ զքեզ: Գիտեմ տ̃ր, զի ստեղծեր զիս, որ̃պ զի սիրեցից զքեզ, և ծառայելով քեզ յայսմ աշխարհի, ապա զմայլեցայց քև յայնմ ̃ի: Ա̃նկ զա̃մ զխորհուրդս զբանս և զգործս այսր աւուր քեզ մատուցանեմ, և զա̃մ 'ի փառս և 'ի պատիւ քո առնել դիտեմ. և ոչ միայն զբարեգործութիւնս, ո̃պ զպահս, զաղօթս. զողորմութիւն, և զպատարագ տեսանել, այլ և զա̃մ

որինչ անտարբեր իցէ, 'ի պա֊
տիւ և 'ի փառս քո խորհիլ և
գործել կամիմ. միացուցեալ
զամենայն զխորհուրդս զբանս և
զգործս իմ ընդ վիրաց քոց, և
ընդ սրբազան արեան քո. ընդ
արդեանց սրբուհւոյ կուսին մա֊
րիամու, հրեշտակաց երկնից,
և ամ արդարոց՝ որք մաքուր
սրտիւ ծառայեն քեզ 'ի յերկ֊
րի: Որպէս զի լիցին քեզ հա֊
ճոյականք, և ինձ արդիւնականք,
փառողականք, և հայցուածոց
ընդունողականք: Մաղթեմք լի֊
ցին յօգուտ հոգւոյ իմոյ առ
առաւելուլ զշնորհս քո: Աճա֊
րումն յօգուտ հոգւոց քաւա֊
րանին, առ ազատութիւն նոցա:
և նուանելութիւն առ 'ի ըն֊
դունիլ յողորմութէ քումմէ ըզ֊
շնորհս և զօգնութիւն քո, զոր
'ի դէպ ժամանակի խնդրիցեմ 'ի
քէն,

քէն, որոց գլխաւորք են այսո֊
քիկ. ց͞ս զի պաշտպանութ͞բ քո
ապրեցուցես զիս յորոգայթից
դժոխային դիմաց. և զի զա͞մ
զգործս իմ մինչև ցատնփոխ և
ցքթթել ական, և զբանս իմ
թէպէտ և դուզնաքեայս՝ 'ի
փառս և 'ի պատիւ քո ընկալ֊
ցիս: Նա քեզ փառք և պա֊
տիւ յա͞մ յաւիտեանս.

Ամէն:

Աղօթք Ս͞ր Գրիգորէի, ընդ ճաշուն.

Ամենայնում ա͞յ փառք ի
տպատից:

Ո՛վ ամենակարող և մշտնջե֊
նաւոր ա͞ծ, միասնգամ ան֊
կեալ առաջի ա͞ծային փառաց
քոց, խոնարհեալ անձամբ և
բեկեալ սրտիւ հայցեմ 'ի քէն
զթողութ͞ի մեղաց, զորս յառա֊

ւօտէ մինչև ցայս ժամ գործե-
ցի՝ խորհրդով բանիւ և գոր-
ծով: Գոհանամ զքէն յա-
ղագս պահպանելոյդ զիս ամե-
նակարող զօրութբ̃ քով, և
վերստին հաստատեմ ա̃մ կա-
մօք զոր ինչ խոստացայ ա̃յդ ի-
մոյ յայսմ առաւօտու: Վա̃ն
որոյ կամիմ 'ի ժամէ յայսմա-
նէ մինչև 'ի ժամ երեկոյի զա̃մ
ինչ խորհիլ խօսիլ և գործել 'ի
փառս քո, և վս̃ սիրոյ քո: Աղա-
չեմ զքեզ մարդասէր տ̃ր, ո-
րովհետև յա̃մ սրտէ ցանկամ
զուարթառ շնչոյս նուիրել 'ի
փառս քո, և վս̃ սիրոյ քոյ, ըն-
կալ զընծայս զայս, և օգնեա
ինձ: Վա՜յ է ինձ եղկելւոյս, որ
ոչ ժամանեցի 'ի կատարելութի̃ն,
յոր այլք կատարեալ սրտիւ ծա-
ռայեն քեզ: Բայց որովհետև
ամենանա̃բ նախախնամութի̃ քո

եդ

եդ զիս յայս կացութի՟, յոր արդ գտանիմ, կամիմ յայսմ հնազանդիլ քեզ, սիրել զքեզ, և 'ի փառս քո կատարել զա՟մ խորհուրդս, զբանս, և զգործս իմ: Նոյն 'ի պատի՟ քո ծառայեցուցանել զհոգի և զմարմին իմ, զա՟մ կարողութի՟ հոգւոյս, և զա՟մ զգայարանս և զանդամս մարմնոյս: Սա՟կ աղաչեմ զքեզ, զի որ պարգևեցեր ինձ զազդուածս զայս, տացես և զշնորհս և զզօրութիւն կատարելոյ զայն ը՟ կամաց քոց. Ամէն:

Աղօթք ժէ Երեկոյի ժամուն, նախքան զմտանելն յանկողին:

Սնեայնում ձա՟յ ծնաւ և աղօթեա՛:

Ո՛վ ամենաքաղցր տ՟ր իմ, գոհանամ զքէն, զի ողորմութեամբ շնորհաց քոց կատարեցի

զօրս զայս ։ Եւ արդ նախ հայցեմ 'ի քէն զթողութի՟, զի ոչ ընթացայ ը՟ ա՟ծային ազդեցուե՟ց քոց, և ոչ անցուցի զօրս զայս արժանապէս ըստ հաճոյից քոց. վ՟յ և խնդրեմ թողուլ ինձ զմեղս և զպակասութի՟ս, զորս արարի յաւուր յայսմիկ. Ջանամ շնորհի՟ քով առ վաղի՟ ուղղել զիս. և լաւ ևս կատարել զա՟մ գործս իմ 'ի ծառայութի ա՟ծային փառացքոց ։ Ո՛վ բարերար տ՟ր, եհաս ժամն, յոր արժան է ինձ հատուցանել զպարտ բնութե՟ս 'ի ձեռն քնոյ. այլ մի խափանեսցէ սա զպարտաւորութի ծառայութե՟ իմոյ առ քեզ, զի ստեղծուա՟ծ քո եմ, և գործ ձեռաց քոց. և ո՟պ պարտ է ինձ ծառայել քեզ 'ի տուընջեան, նոյնպէս և 'ի գիշերի ։ Եւ արդ նուիրեմ զքունս իմ

իմ զայս 'ի պատիւ և 'ի փառս քո. զի զինի հարկաւոր հանգստեան մարմնոյս, առաւել զօրութեամբ կարող եղէց ծառայել քեզ: 'Ի ձեռս քո յանձն անեմ զհոգի և զմարմին իմ յայսմ գիշերի. և վերստին հաստատեմ զկամս իմ, առնել զամ 'ի փառս և 'ի պատիւ ամենայն անուան քո: Նաև զնոյն խնկ զտուրև առ շնչոյս, որ 'ի նեջել իմում, մատուցանեմ փառաց քոց. զի ընծայեալ զիս քեզ բոլորովին յառաջ կեանս հանդերձ խորհրդովք բանիւք և գործովք, ընկալայց զքեզ բոլոր 'ի հաստուցումն վարձուց 'ի հանդերձելումն, ըստ անձայլին խոստմանց քոց.

Ամէն:

Վերոնիկա մատուցանէ
Ք՝ի զվարշամակն քրտանց:
Դ. ամ. 7. քառաս:

Աղօթք ՚ի գովեստ ամենաս͞բ կու-
սին յղացելոյն առանց սկզբնական
մեղաց : Զոր արարեալ է Սե-
բաստ[illegible]՝ [illegible].
որ եւ [illegible] [illegible] [illegible]՝ [illegible]-
հեաց [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] :

Ողջ լեր ամենաս͞բ կոյս
մարիամ , մայր ա͞յ ,
թագուհի երկնից ,
դուռն արքայութե͞ն ,
տիրուհի աշխարհի : Դու ամե-
նամաքուր կոյսդ աննման , յղա-
ցար առանց մեղաց սկզբնական ,

վ՟ն որոյ անբիծ ես և անապա-
կան ։ Անարատաբար յղացար
զփրկիչն յ՟ս, և եղեր կոյս անա-
պական և անարատ՝ նախ քան
զծնունդդ՝ ՚ի ծննդեան, և յետ
ծննդեան. Տուր մեզ ՚ի ձեռն
բարեխօսութ՟ն քո կեալ սրբու՟բ,
մաքրու՟բ, և ա՟ծպաշտու՟բ. և ա-
ղաչեա վ՟ն մեր զյ՟ս ք՟ն զորդին
քո սիրելի. զի պարգևեսցէ մեզ
առնել միշտ զամե՟նայն կամս
իւր ։ Եւ յետ մահուան ընկալ
զմեզ, և յա՟մ չարէ հոգւոյ և
մարմնոյ փրկեա զմեզ ։ Տուր
մեզ շահիլ և զընկերս. ստանալ
զգործս ողորմութ՟ն, և ՚ի փառս
երկնից ցնծալ ը՟ն քեզ յաւի-
տեան. Ամէն ։

Այս ասացեալ լինի երկրորդական
Ողջոյն քեզ մարիամ. Երեք
Հայր մեր. և Երեք փառք հօր,
՚ի յիշատակ երկրորդական պար-
գևաց՝

գնացց՝ որք շնորհեցան յերկից
ճշմարտին անմահից՝ մեծի տէրու-
-ոյն մարմնոյն՝ յղացելոյն ա-
ռանց արութեան անապական մեղաց:
Առ որ մաղթեմք ՚ի սերտ սրտէ,
որդին զի առաջի արարչէ ամե-
նայն արդարոյն երկրոյ պատարագի հոգ-
ւոց և մարմնոց մերոց: Եւ ըն-
կալցի զմեզ մեր ՚ի նմանէ զօրութեան
արարչական երկրոյ՝ զօգնութեան նոր
զաւթային:

Քեզ պատիւ և գովութիւն,
քեզ փառք՝ սէր՝ և գոհութի՛,
ամ ամենարանեալ և փառաւո-
րե՛լ ո՛ր երրորդութի և մի ա՛ծութի:
Ողջ լեր դուստր Հօր ա՛յ. ողջ
լեր մայր որդւոյն ա՛յ. ողջ լեր
հարսն հոգւոյն ս՛բյ:

Առաջին հայր մերի՛ գոհաբանեան
մաղթանաց հօր ա՛յ, ձեան արդ-
գնայն շնորհեցելոց անապատ և
ամե-

ամենամաքուր հոգւոյն, որպէս ամենա-
սիրելւոյ դստեր իւրոյ:
Հայր մեր, որ յերկինս:

Ո՜վ կոյս ըդ նը անբիծ յղա-
ցեալ. հօրն լուսոյ դուստր
ընտրեալ. որդւոյն ծընօղ ար-
ժանացեալ. 'ի նը հոգւոյն յոյժ
սիրեցեալ:

Ողջոյն քեզ մարիամ:

Ազատ բնաւին յաղտոյ մեղաց,
սկզբնական նախկին ծնողաց,
ներգործական, և ներելեաց,
զքեզ պահեաց տրն փառաց.
Ո՜վ յղացեալդ առանց մեղաց:

Ողջոյն քեզ մարիամ:

Նշխեր ընտրեալ, և նախ պահեալ.
յամէն մեղաց ազատացեալ.
կոյս մարիամ մայր երանեալ.
առ յոյ շնորհօք զգեցեալ:
Ո՜վ յղացեալդ առանց մեղաց:

Ողջոյն քեզ մարիամ:

Անձ-

Միջնորդ եղեր դու արժանի,
՚ի նորոգումն մարդկան ազգի.
մեզ կեանս տաս և լոյս բարի,
Հառաջնորդես ճանապարհի:
Ով յղացեալդ առանց մեղաց:
Ողջոյն քեզ մարիամ՝:
Փառք հօր և որդւոյ և հոգ:

Ներբողեան հայր մերին գոհաբանութեան
մատուցանէ որդւոյն այ. զառն
պարգևաց շնորհելոց անապականն
կուսին, որովք աստուածածնութե
հօր [illegible]:

Հայր մեր որ յերկինս:

Չիք քան զքոյդ չքնաղագոյն,
որ կուսութի պայծառագոյն,
անհամեմատ ամբըծագոյն,
յետ այ կոյս սրբագոյն:
Ով յղացեալդ անապական:
Ողջոյն քեզ մարիամ:
Ամբիծ արգանդ քո կուսական:
եղև անախտ անապական.
քանզի չէր խոկ պարտ և արժան:

եթէ խախտէր բանին խորան։
Ով յղացեալդ անապական։
Ողջո՜յն քեզ մարիամ։
Իսկ յղութի՛ քո աննըման,
եղև թեթև հրաշական.
ոչ բեռն եղև քեզ ծանրութն.
և ոչ առիթ ինչ ամբոխման։
Ով յղացեալդ անապական։
Ողջո՜յն քեզ մարիամ։
Այլ և ծընունդ քո մարիամ.
ոչ ետ երկունըս տառապման.
այլ քոյդ սըրտի ծով ցնծութն.
առիթ մեծի սփոփութեն.
Ով յղացեալդ անապական։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
փառք հօր և որդւոյ։

Սրբոյ հայր մերի՛ գոհանալեան մատուցանէ հոգւոյն իւրոյ, զման պարգևաց շնորհեցելոց անապական կուսին, որպէս ամենամաքուր և ամենաօրհնելի հարսին իւրոյ։

Հայր մեր որ յերկինս։

Տաճար ինքեան, հարսն աննը-
ման. հոգին ա̃ծ ճշմարտու̃ն:
ըզքեզ ընտրեց յաւէտ արժան,
և պըճնեցոյց բարեօք համայն.
Ո՛վ յղացեալդ անապական,
Ողջոյն քեզ մարիամ.
Դու ամենայն շնորհօք ես լի.
առ քեզ են աչք իմ թագուհի,
չքնաղ և ո̃ր յամենայնի,
մաքուր ամբիծ, և գովելի:
Ո՛վ յղացեալդ անապական:
Ողջոյն քեզ մարիամ:
Որ և կատա́ր ես սրբութեան,
առաւելեալ 'ի բարձրութեան,
մինչ յարարածս չիք քեզ 'նման.
յետ ա̃յ՝ դու մի միայն:
Ո՛վ յղացեալդ անապական:
Ողջոյն քեզ մարիամ:
Դու ինքն ես մեր վստահարան,
մեղաւորացս յոյս՝ մա́րիամ, աղդ.
մի մերժեր զաղերս հայցման
զի դու ես մեր մեծ ապաստարան:
Ո՛վ

Ո՛վ յղացեալդ անապական։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
Փառք հօր և որդւոյ։
Այլ և զերծո զմեզ մարիամ,
'ի բռնութենց այլազգական.
յորոց 'ի ձեռս կալանական.
կամք ըմբռնեալ ժանիս նորայն։
Ո՛վ յըղացեալդ անապական։

Աղօթս խնդրել յանարատ կուսէն շնորհն ածային։

Ո՛ղջ լեր մարիամ, լի շնորհօք և գթութեամբ, կոյսդ ընտրեալ և յղացեալ առանց մեղաց, դուռն փակեալ, կոյս ամենաւք, տունկ երջանկութեան, որ ետուր աշխարհի զպտուղն ուրախարար, և բերկրալի. վն սիրոյ և գթութեան քո մաղթեմ առ որդիդ քո սիրելի, զի տացէ ինձ միշտ սիրել զնա, և յամ ժամ հաճոյ լինել նմա, միջնորդութեամբ քո, ո՛վ մա-

մարիամ յոյս իմ. ո՞չ զի կարող
լինիցիմ ոք և մաքուր սրտիւ
ծառայել նմա մինչև ցմահ. և
յետ մահուան փառաբանել զնա
երգովք օրհնութեն:
Յն և մարիամ, զսիրտս և զհո-
գիս իմ ձեզ տամ:

[illegible]

Մատուցուք զայսօրիկ երկո-
տասան ողջոյնս, զերիս
հայր մերս և զերիս փառք
հօրս ամենամաքուր և անա-
րատ կուսին, զի ընկալցի 'ի
հօրէ և յորդւոյ և 'ի հոգւոյն
ոբյ զթողութի մեղաց մերոց,
զյարատեւութիւն 'ի շնորհս, և
զզերծումն 'ի յաւիտենական մա-
հուանէ. և ապա մաքուր և
ճշմարիտ ըղձիւ մատուցուք զայս
աղերս.

Ո՛վ ամենամաքուր և անարատ տիրուհի կոյս մարիամ, գեղեցիկ դուստր հօր այ, սիրելի մայր որդւոյն միածնի, և սիրելի հարսն հոգւոյն սբյ. ահաւասիկ զղջանամ. ցաւիմ և ապաշաւեմ 'ի բոլոր սրտէ. և խոնարհեալ անձամբ անկանիմ առ ոտս ամենասբ որդւոյ քո միածնի խնդրելով զգթութի, զողորմութի, և թողումն յանցանաց իմոց: Երանի թէ հերձոյր սիրտ իմ քարեղէն, և բղխէր աղբիւրս արտասուաց, զի ծանեայ արդ զպակասութիս և զմեղս իմ: Այլ հայիր 'ի յանդգնութիս իմ ով մայրդ գթած և ապաւէնդ մեղաւորաց: Օ՜ն ահա առաջադրեմ ոչ ևս բարկացուցանել մեղօք զմեծվայելչութիւն փրկչին իմոյ այ, օգնութբ բարեխօսու-

թե

թն քոյ. տուր մեզ ով տիրու-
հիդ հզօր՝ յետ թշուառալիր
կենցաղոյս վայելել զերջանիկ
ելս, քոյին պաշտպանութ՟ հովա-
նաւորեալ: Եւ որ աստ 'ի
յերկրի ցնծամբ տեսանելով
զքեզ պսակեալ աստեղօք, անդ
'ի յերկինս շնորհեա մեզ ցնծալ
տեսանելով զքեզ պսակեալ
փառօք. և գոհանալով մեծա-
ցուցանել զքեզ յաւիտեան:
Կոչեալ լիցի ամենամբ խոր-
հուրդն հաղորդութն: Եւ կեց-
ցէ դշխոյ մայրն ծոյ՝ յղացեալն
առանց արատոյ սկզբնական
մեղաց:

Յաղագս արժանաւորէս ընդունե-լոյ զՏէր խորհուրդն աղաչէարա-րէեան. ա– որ խնդրէն Երեւ-էնչ։

Առաջինն է երկար և մտադիր քննութիւն, վ̃ն 'ի միտ առնը լոյ որոշակի զա̃մ մեղս իւր։ Երկրորդն է կատա-րեալ զղջումն, ա̃յ, ցաւ սաս-տիկ վասն մեղաց իւրոց. այսմ ցաւոյ պարտ է լինիլ 'ի սրտի սաստկագոյն քան զա̃մ բնական ցաւս, վասն բարկացուցանելոյն զանհուն բարին զա̃ծ. և զայս բազում պաղատանօք պարտ է հայցել յերանելի կուսէն մա-րիամայ, զի վ̃ն ցաւոց եօթանց մի-

վերայ իւրոց ընկալցի վասն մեր ջայ̄. ընդ նմին և զհաստատ առաջադրութի այլ ոչ երբէք գործելոյ զգործս անհաճոյս այ̄։ Երրորդն է պատրաստական կամք ընդունելոյ 'ի խոստովանահօրէն զապաշխարանս վս̄ մեղաց իւրոց, և զնոսին յօժարութբ̄ կատարելոյ ։

Եօթն են երք, որք զխոստովանութն̄ առնեն ընդունայն։

Առաջինն է, յորժամ վս̄ ամօթոյ կամ վասն այլ ինչ նկատման, կամաւ զանց առնէ ոք ասել զմեղս ինչ մահուչափ։ Երկրորդն է, յորժամ 'ի խոստովանութեն ասէ սուտ ինչ 'ի սեռս մահացու մեղաց։ Երրորդն է, յորժամ խոստովանի առանց ցաւելոյ 'ի վերայ մեղաց։

Չորրորդն է, յորժամ զնի ընդերկար յապաղելոյն զխոստովանութին, մատչի 'ի խոստովանիլ առանց քննելոյ զխիղճ մտաց իւրոց:

Հինգերորդն է, յորժամ ոչ ունի զհաստատուն առաջադրութիւն 'ի բաց կալոյ 'ի մեղաց, և յառթից մեղաց:

Վեցերորդն է, յորժամ խոստովանի այնպիսի խոստովանահօր, որ բանադրեալ է, կամ հերետիկոս:

Եօթներորդն է, յորժամ խոստովանի այնպիսւոյ, որ չունի իշխանութի խոստովանեցուցանելոյ. որպիսիք են աշխարհականք, և որք չունին իշխանութի իրաւասութե: Իսկ թէ ոք այսպիսի կերպիւ խոստովանեալ իցէ, դեղ այն է, զի դարձեալ խոստովանեսցի, ասելով և զպակա-

կա-

կասութիւն, յոր սակս խոստո-
վանութիւն եղև ընդունայն. և
լաւագոյն դեղ այն է, եթէ ա-
րասցէ խոստովանութիւն ընդհան-
րական:

Արդ՝ սկիզբն արասցուք քննու-
թեն խղճի մտաց. 'ի վր տասն
պատուիրանաց, և եօթն մահու-
չափ մեղաց:

'Ի վերայ [illegible] 'ի վերայ [illegible]:

Եթէ երկմտեցաւ 'ի վերայ
մասանց հաւատոյ:

Եթէ արար անպատշաճութիւն
սրբազան իրաց:

Եթէ էառ զանուանս ոք, և զբանս
որ գրոց 'ի մնոտիս:

Եթէ սիրեաց՝ ինչ յերի իրաց
առաւել քան զԱծ. կամ հա-
ւասար ոք:

Եթէ

Եթէ դիմեաց առ դեւս, կամ անսաց դիւթութե̃ց, կախարդու-թե̃ց, և հմայութե̃ց, վ̃ իւր, կամ վասն այլոց: Եթէ ուսաւ կամ ուսոյց զայսպիսի իրս:

Եթէ պահեաց առ իւր զգիրս կախարդականս կամ հմայիլս:

Եթէ հաւատաց երազոց, կամ երազահանաց:

Եթէ պահեաց առ իւր, կամ ընթերցաւ զգիրս հերետիկոսաց, կամ զարգելեալ գիրս:

Եթէ յուսահատեցաւ յողոր-մութե̃ն ա̃յ, կամ յանդգնեալ յողորմութի̃ն՝ յարատևեաց ՚ի չարին առանց յուղղութիւն գալոյ:

Եթէ ապաւինեցաւ կարի յու-շիմութ̃ի, ՚ի հանճար, ՚ի խո-հեմութ̃ի, ՚ի զօրութ̃ի, և ՚ի վաստակ իւր:

Ի Բ̃ ոչ անուանելոյն զանուանն Այ̃ ընդունայն:

Եթէ հայհոյեաց զանուանն Այ̃,
և Սրբոց Նորա:
և եթէ յասելն՝ ունէր զաղատ
կամս բարկացուցանելոյ զԱծ̃,
Նախատինս դնելով Նմա:
Եթէ առանց հարկի երդուաւ.
Եթէ 'ի սուտ տեղիս երդուաւ
գիտութբ̃, կամ կարծեօք թէ
գուցէ սուտ իցէ:
Եթէ հաստատեաց երդմամբ զիր
ինչ, զորմէ երկբայէր:
Եթէ խոստացաւ ինչ երդմամբ,
և ոչ պահեաց. կամ եթէ երդ-
ուաւ առնել չար ինչ, կամ
ոչ առնել զբարի ինչ. կամ
եթէ առիթ եղև այլոյ երդնուլ
սուտ:

'Ի Հնգ սբ՛ եկեղեցւոյն պտ՛ւնս․

Եթէ ոչ պահեաց զտօնս, ինքնին գործելով կամ այլոց գործել տալով զգործս արգելեալս յեկեղեցւոյ։

Եթէ ոչ ետես զպատարագ ամբողջ, կամ ոչ ջանաց թէ իւրքն ևս տեսցեն. կամ թէ առիթ եղև այլոց չտեսանելոյ։

Եթէ ոչ խոստովանեցաւ, կամ ոչ հաղորդեցաւ գոնէ միանգամ 'ի տարւոջ, մանաւանդ 'ի զատկին։

Եթէ լուեաց մտ՛ ամօթոյ կամ մտ՛ այլոյ նկատման՝ ասել զմեղս ինչ մահուչափ 'ի խոստովանութեան։

Եթէ կարծելով լինել 'ի մեղս ինչ մահուչափ, ընկալաւ զխորհուրդ ինչ եկեղեցւոյ։

Եթէ

Եթէ ոչ պահեաց զպահս քա-
ռասնորդաց՝ հսկմանց , չորից
եղանակաց , և զայլ հրամայեալ
պահս տարւոյն ։
Եթէ պղծեաց զեկեղեցի ինչ
աղտեղի մեղօք , կամ 'ի բանադ-
րանս լեալ՝ հաղորդեցաւ խորհր-
դոց ․ կամ զժամակարգութիւն
և զա՟ծային պաշտօնս ընդ այլոց
կատարեաց , և կամ 'ի դասն
եկաց ։

Ի Դ՟Ր պատուիրանէն զհայր և զմայր ․

Եթէ արհամարհեաց կամ
բարկացոյց գործով և բանիւ
անիրաւաբար զհայր և զմայր ․
Եթէ հայրն և մայրն անիծին
կամ հայհոյեցին զորդիս իւ-
րեանց ։
Եթէ չարաչար սնուցին զնոսա ,
ոչ ուսուցանելով նոցա զաղօթս

և զքրիստոնէական վարդապետութիւն։

Դ. վ՟ն ու՟ սպանանելոյն։

Եթէ ատեաց զոք բաղձանօք վրէժխնդրութեան. և եթէ տևեաց 'ի նոյն ժամանակս բազումս։

Եթէ եհար, կամ վիրաւորեաց, կամ սպան զոք սրով, թունով, ժանտ հայեցիւք, կամ այլով օրինակաւ. կամ եթէ այլում յանձնեաց առնել այսպիսի ինչ, կամ հաւանակից եղև։

Եթէ ոչ կամեցաւ առնել կամ խնդրել զհաշտութիւն, կամ ներել ընկալեալ վնասուն։

Եթէ բարկութ՟բ անէծ զինքն կամ զայլս, եթէ զկենդանիս և եթէ զմեռեալս. կամ 'ի բարկութեան՝ բանիւք նախատանաց դառնացոյց զայլս։

Եթէ

Եթէ սերմանեաց տարաձայնու-
թի, ծաղր, և թշնամութիւն 'ի
մէջ այլոց. և թէ որպիսի չա-
րիք յայնց յառաջ եկին:
Եթէ գովեաց զայլս 'ի մեղան-
չական իրս:
Եթէ ետ օրինակ չար, և խոր-
հուրդ չար, գովելով զչարն,
և պարսաւելով զբարին:
Եթէ բամբասեաց զընկերս:

Ի վերայ չշնալոյ, և չցանկանալոյ
կնոջ այլոյ:

Ընդդէմ այսմ պատուիրանի կարեն գործիլ բազում մեղք զանազանեալք ըստ տեսակին, և ըստ պարագայիցն՝ որք հանդիպին: Եւ զի նիւթ է ամօթալի, զորմէ ոչ վայելէ խօսիլ մանրամասն, վասն այն առաւել զգուշութի պիտի մտաց 'ի քըն-

 նու-

նութեն խղճի զննել զայնս. որոց գլխաւորքն են, գազանականութի, սողոմականութիւն, ազգապղծութի, պոռնկութի, կուսապղծութի, շնութի, և սերմնահեղուի, Ապա ամ որք զմըտաւ ածցէ, Եթէ ունէր զխորհուրդս զազիրս և զաղտեղիս. և եթէ կամաւորապէս զտեղի էառ յայնպիսիս, կամ հեշտացաւ և հաւանեցաւ ը այնս, կամ գործով կատարեաց՝ ինքնին, կամ ընդ այլում:

Եթէ կամաւորապէս ցանկացաւ մեղանչել, և այնպիսի ըղձի ակնարկեաց յոք, կամ սիրեաց զնա զգայականապէս:

Եթէ ընթերցաւ զանպարկեշտ գիրս զգայական հեշտութե, կամ վտանգիւ հեշտախտութե. կամ եթէ եկեր ինչ, առ 'ի գրգռել զինքն 'ի մեղս. եթէ

գնաց

գնաց չար մտօք 'ի տեղի ինչ, և կամ էանց ը՟ այն վասն տեսանելոյ զոք, և հեշտանալոյ. կամ թէ էարկ զանձն յուղ ինչ որոգայթ մեղաց. կմ՟ թէ ՚նսջեաց՝ կամօք գործելոյ զմեղս ինչ յերազի. կմ՟ 'ի զարթնուլ՝ հեշտացաւ ընդ այն:

'Ի վ՟ր չգողանալոյ և չյանձնանալոյ ընչից այլոց:

Եթէ գողացաւ զիր ինչ, և թէ որչափ էր. և միթէ էր սրբազան ինչ, կամ 'ի ս՟բ տեղւոջէ:

Եթէ պահեաց զինչս այլոց՝ ընդդէմ կամաց նոցա, յորժամ 'ի ձեռս իւր եկին ինչք այլոց՝ պահեաց զն՟ս վս՟ իւր:

Եթէ 'ի գնելն կմ՟ 'ի վաճառելն խաբեաց զընկեր իւր:

Եթէ կամեցաւ առնուլ կամ պահել զինչս այլոց վն՟ անիրաւ շահու։

Եթէ արար վաշխառութիւն, կմ՟ եղև ընկեր վաճառի ը՟ անիրաւս։

Եթէ ոչ բարւոք արար զգործ և զպաշտօն իւր, յաղագս որոյ օրըստօրէ ընդունէր թոշակ։

Եթէ յարոյց դատս անիրաւս. կամ յարդար դատս ՚ի գործ եած զխաբէութիւն, առ ՚ի յաղթել հակառակորդին։

Եթէ ստացաւ զինչ անպատշաճ միջոցօք, զոր ոչ կարէր ստանալ իրաւամբք, կամ արգել անիրաւութեամբ զայլոց օգուտն և զշահն։

Եթէ մասնակից եղև գողութեան որով և իցէ օրինակաւ։

՚Ի վերայ ութերորդ պատուիրանին։

Եթէ վկայեաց սուտ ՚ի դատաստ-

տաստանի , կամ արտաքոյ նր̃ ։
և եթէ ստիպեաց զայլս առնել
զայսպիսի ինչ ։

Եթէ ասաց սուտ ինչ 'ի սեռի մանհուչափ մեղաց , 'ի վնաս ընկերին ։

Եթէ աւերեաց զհամբաւս այլոց։

Եթէ լռեաց յօժարամիտ ըզբամբասանս , որ զընկերէն ։

Եթէ յայտնեաց զծանր և զգաղտնի մեղս ինչ այլոց ։

'Ի Ժէ հրամանէն ։

Եթէ ոչ ծանեաւ զբարիսն ․ թէ են յԱյ̃ , այլ համարեցաւ յիւրմէ , և յիւրոց արդեանց ։ Եթէ պարծեցաւ վս̃ գործելոյն զմեղս ինչ , կամ զբարի ինչ՝ զոր թերևս չէցէ իսկ արարեալ ։

'Ի ՄԷՋ ԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ:

Եթէ 'ի գնելն, կամ 'ի վաճառելն, կամ 'ի փոխելն, և կամ յայլ ընկերութիւնս անիրաւս խաբեաց զոք 'ի նշանաւոր իրս:

'Ի ՄԷՋ ԲՂՋԱԽՈՀՈՒԹԵԱՆ:

Եթէ գործեաց զմեղս ինչ մարմնական ընդ կնոջ ազատի, կամ ամուսնացելոյ, կամ ազգականի, կամ կուսի, հանդերձ ամենայն իւր պարագայիւք. և կամ զայլ ո՛ և իցէ մեղս վաւաշոտական:

'Ի ՄԷՋ ԲԱՐԿՈՒԹԵԱՆ:

Եթէ ասաց 'ի բարկութեան

կա-

կամաւորանգ սրտիւ՛ կամ բերա-
նով նախատինս ինչ, կամ անէծս
առ ած, կամ առ սբս նորա։

'Ի վր որկրամոլութենէ։

Եթէ եդ զվերջին վախճան իւր յուտել և յըմպել. և յայնմանէ անկաւ 'ի մեղս ինչ մահուչափ։

Եթէ եդ 'ի մտի ուտել մինչև ցշուա՛յտիլ։

'Ի վր նախանձու։

Եթէ տխրեցաւ 'ի վր բարեաց ընկերին. կամ ցանկացաւ վնասուց նր։

'Ի վր ծուլութենէ։

Եթէ առաջադրեաց ոչ ու-

սանիլ և ո՛չ ուսուցանել զայն ինչ որ հարկաւորէ քրիստոնէին․
Եթէ ՚ի հեղգութէ զանց արար տալ զարժանաւոր պատիժ ոյ, կամ արհամարհեաց զազդեցութիւնս նորա առ բարին:

՚Ի վերայ ամուսնութեան Խորհրդոյ:

Եթէ պսակեցան ՚ի մահուչափ մերձ գոլով․ կամ ՚ի բանադրանս:
Եթէ ՚ի գործ ամուսնութեան ՚ի կիր արկին եղանակ անպատշաճ առ փախճանն, և վտանգաւոր․ կամ եթէ արարին զայն յանդէպ ժամանակի:
Եթէ իցեն անհնազանդ միմեանց:
Եթէ բան եդին ՚ի միջի իրեանց՝ խառնակիլ կնոջն ընդ օտարս՝ վասն շահու:

Եէր-

Ներգործութիւնք առաքինութեանց,
որք են հարկաւորք առ փրկութիւն,
և զորս պարտ է առնել
յա՟մ աւուր ։

Ներգործութիւն հաւատոյ ։

ԵՍ հաւատամ հաստատութեամբ, քանզի այսպէս յայտնեաց ա՟ծ անսխալ ճշմարտութի՟ ս՟բյ կաթուղիկէ եկեղեցւոյ. և նովաւ յայտնէ նաև մեզ, թէ է մի միայն ա՟ծ յերիս ա՟ծային անձինս հաւասարս և զանազանեալս. որք կոչին հայր, որդի, և հոգի ս՟բ: Եթէ որդին եղև մարդ առնլով ներգործութե՟ հոգւոյն ս՟բյ զմարմին և զհոգի մարդկային յորովայնի ամենամաքուր կուսին մարիամու, և

թէ մեռաւ վ՟ն մեր 'ի խաչին. յարեաւ, և համբարձաւ յերկինս. և անտի գալոց է 'ի վախճանի աշխարհիս 'ի դատել զն՟մ կենդանիս, և զմեռեալս, առ 'ի տալ մշտնջենապէս բարեաց զարքայութիւն, և չարաց զդժոխս։ Եւ ես վասն նոյն պատճառի հաւատամ զայն ամ՟, զոր հաւատայ, և ուսուցանէ նոյն ս՟բ եկեղեցին։

՛Ներգործութիւն յուսոյ։

Տ՟ր իմ, քանզի ամենակարող ես, անչափ բարի, և ողորմած, յուսամ զի արդեամբք չարչարանաց և մահուան տ՟ն մերոյ և փրկչին յ՟սի ք՟սի տացես ինձ զկեանսն յաւիտենական. զոր դու հաւատարիմդ յա՟մի խոստացար՝ այնմ, որ առնէ

զգործս

զգործս բարեպաշտ քրիստոնէի. ոպ՟ ես յառաջադրեմ առնել քոյին սբ՟ օգնականութբ՟:

Ներգործութիւն սիրոյ:

Ած՟ իմ, քանզի գերագոյն և ամենակատար բարի ես, սիրեմ զքեզ 'ի բոլոր սրտէ գեր քան զա՟մ, և պատրաստ եմ մանաւանդ կորուսանել զա՟մ, քան վշտացուցանել զքեզ, և վն՟ սիրոյ քո սիրեմ, և կամիմ սիրել նաև զընկերն իմ իբրև զանձն իմ:

Ներգործութիւն զղջման:

Ած՟ իմ, քանզի ծայրագոյն բարի ես, վս՟յ սիրեմ զքեզ գեր քան զա՟մ, զղջամ, և ցաւիմ ճշմարիտ սրտիւ վասն

զքեզ

զքեզ վշտացուցանելոյս . և հաստատապէս յառաջադրեմ քոյին սուրբ օգնականութեամբդ՝ ոչ ևս մեղանչել յայսմհետէ . և մանաւորապէս փախչել 'ի յառթից մեղաց :

Բարեյիշատակ պապն բենեդիկտոս չորեքտասաներորդն իւրով շնորհագրաւ . որ 'ի 11. դեկտեմբերի 1754 . շնորհեաց զներողութիւն եօթն ամաց, և եօթն քառասնորդաց յաղագս այնմ Նուէագի, յորում ջերմեռանդութեամբ արասցէ ոք զներգործութիւնս վերոյասացեալ առաքինութեանց : Իսկ զլիակատար ներողութիւն շնորհեաց այնմ, որ յետ առնելոյ զնոյն յամենայն աւուր զամիս մի ողջոյն, խոստովանեալ հաղորդեսցի . և արաս-

ցէ աղօթս առ Ա՟ծ վ՟ս սուրբ եկեղեցւոյ:

Աղօթք սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ առ ս՟բ Ա՟ծածինն. Զ:

Եւ արդ՝ 'ի վերայ այսքանեաց յուսահատութե՟ց, և ահարկու սրտաբեկութե՟ց, պակուցանողական սաստկութե՟ց ա՟ծայլին բարկութե՟ց տագնապեալ հոգւով թախծութե՟ն խապառ: Աղաչեմ զքեզ ո՟ր ա՟ծածին. Հրեշտակ 'ի մարդկանէ. մարմնատեսիլ քերովբէ. երկնաւոր արքայուհի. անխառն իբր զօդ. մաքուր ո՟պ լոյս: Անշաղախ ըստ նմանութե՟ն պատկերի արուսեկին բարձրութե՟ն: Գերազանց քան զընակութի՟ անկոխելին սրբութե՟ց. Երանաւոր խոստմանն տեղի. եդեմ

շնչա-

շնչական. ծառ կենացն անմահից, բոցեղէն սրովն պարունակեալ: 'Ի բարձրեալն հօրէ զօրացեալ, և հովանացեալ: Հանգստեամբ հոգւոյն հանդերձեալ, և մաքրագործեալ: Բնակութեամբ որդւոյն յարդարեալ, և տաղաւարեալ: Ծնածինն հօր, և քեզ անդրանիկ: որդի քո ծննդեամբ, և տէր արարչութեամբ: Ընդ անաղտ մաքրութեանդ՝ և ամբիծ բարի: ընդ անարատ սրբութեանդ՝ և խնամակալ բարեխօս: Ընկա՛լ զմաղթանս այսր աղերսանաց քում գաւանողիս: Եւ մատո՛ ընծայեա՛ ընդ սմին խառնեալ զբանն իմ նախնի մեծիդ ներբողի 'ի քոյդ պաղատանս: Հիւսեա՛ միացո՛ զմեղուցելոյս զան հեծութեան ընդ քումդ երջանիկ, և խնկաւորեալ հայցուածոց՝

տանել.

տունկդ կենաց՝ պտղոյն օրհ-
նութեան: Զի ՚ի քէն միշտ օգ-
նեալ, և բարեգործեալ. և ՚ի
մաքրական քո ծնելութիւդ ա-
պաւինեալ և լուսաւորեալ կե-
ցից Որդւոյ քո, և Տն։
Օժանդակեամ թևոցդ աղօթիւք
խոստովանեալ մայրդ կենդա-
նեաց: Նա յեղեցն իմ յերկ-
րէս հովտէ առանց լքանաց
հեռանիլ ՚ի կեանս օթևանցդ
պատրաստութեան. զի թեթևացի
կատարածն իմ ինձ ծանրացե-
լոյս անօրէնութ: Արասցես տօն
ինձ բերկրութ զօրն իմ տագնա-
պի՝ ողջացուցիչ երկանցն եւայի։
Բարեխօսեա, խնդրեա աղաչեա
զի ըստ անճառելի մաքրութեանդ՝
և ահա զբանիդ հաւատամ զըն-
դունելութ: Արտասուօք օգնեա
վտանգեցելոյս՝ գովեալդ ՚ի կա-
նայս: Զունկն խոնարհեցո առ
իմ

իմ հաշտութի՛ ծնօղդ Այ Ը՛նդ իմում թշուառիս հոգւոյ խորան բարձրելոյն։ Ձե՛ռն տուր անկելոյս տաճար երկնային։ փառաւորեա՛ զորդիդ քո 'ի քեզ՝ Ածօրէն ինձ հրաշագործել քաւութի, և ողորմութի՛ աղախնի Այ, և մայր. բարձրացի՛ պատիւ՛ քո ինև, և ցուցցի փրկութի իմ քև։ Եթէ զիս գտցես տիրամայր։ Եթէ ինձ ողորմեցիս որբուհի։ Եթէ զկորուսեալս շահեսցիս՝ անարատ։ Եթէ զհարթուցեալս յանձանձեսցես՝ երջանիկ։ Եթէ զամաչեցեալս յառաջ մատուսցես՝ բարեշնորհ։ Եթէ յուսահատելոյս ինձ միջնորդեսցես՝ միշտ սբ կոյս։ Եթէ զմերժեալս ընտանեցուսցես՝ մեծարեալդ յԱյ։ Եթէ յիս ցուցցես զգթածութիւն՝ լուծիչդ անիծից։ Եթէ զծփեալս հաստա-

տեսցես՝ հա՛նդիստ ։ Թէ ՚ի խռովութեանցս յուզմանց փոխեսցես զիս՝ խա՛ղաղարար ։ Թէ վրիպելոյս ինձ հնարաւորեսցես՝ գտանել ։ Թէ վա՛ իմ մնցես ՚ի հանդէս՝ մահու նահանջիչ ։ Թէ զդառնութիւն իմ անուշեսցես՝ քա՛ղցրութ̃ի ։ Թէ զբաժանման իմ խորոց քակտեսցես՝ հաշտութ̃ի ։ Թէ զանմաքրութիւն իմ բարձցես՝ եղծմա՛ն ընդոտնիչ ։ Թէ զմատնեալս մահու փրկեսցես՝ կենդանի լոյս ։ Թէ զալեացս ձայն հաստցես՝ բերկրութ̃ի ։ Թէ զխորտակեալս կազդուրեսցես՝ դեղ կենաց ։ Թէ ՚ի կործանեալս յիս ակնարկեսցես՝ հոգելից ։ Թէ ողորմութ̃բ ինձ պատահեսցիս՝ կտակ նուիրեալ ։ Օրհնեալ միայն ՚ի շրթունս ամբիծս լեզուաց երջանկաց ։

Ահա

Ահա կաթիլ մի կաթին՝ քումդ կուսութեն յանձն իմ անձ- ընկեալ՝ կենաց լինձ զօրէ։ Մայրդ բարձրելոյ տն Յնի արարչին երկնի, և բնաւին երկրի։ Զոր անճառապէս ծնար բովանդակ մարմնովն և համայն ածութբն. որ փառաւորեալ է ընդ հօր, և հոգւոյն սրբոյ՝ էութբ, և անքննութբ միոյին բնութբս միացելով՝ յամ, և յամուս. մի յերրորդութէն. Նմա փառք

յաւիտենից յաւիտեանս։

Ամէն։

ГОС. ПУБЛ. БИБЛИОТЕКА
ССР
ИМ. А. МЯСНИКЯН

2176-wh

ՀԱՄԱՌՕՏ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԵԱՑ

Ի սփոփանս հոգւոց քա-ւարանին :

ԽՐԱՏ

առ ընթերցողս :

Յ[illegible]
[illegible] ողջոյն [illegible]
[illegible] · զի՝ [illegible]
[illegible] , որ
[illegible] ,
[illegible] զի-

և զթուան՝ մեզ այնոցիկ, որք ա-
ռանձին իմն եղանակաւ գործակից
լինին սիրով առ ՚ի հրատարակել
շարունակ զգործս զայս մեր: Ս-
որպէս զի հաւատացելոյն խո-
ժան զնա յորդորելոցն առ այս,
յայտ լիցի, զի մեծ այնոցիկ, որք
զնոյն կրթութէ ՚ի կեր առնուն՝
հաւատալ և ձեռն ցայսօր առնել
ժան զպատն բերելու. ուստի ե-
րաժանչեր ոչ ՚ի նոցանէ մայելէ
օր ըստ օրէ յառաջելու այնչափ
ողջունեց:

ՅԱՐ-

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Առ ուխտ կրօնաւորելոց այս:

Տանջին խստագոյնս ո՞վ քնասէր եղբայր անհամար հոգիք 'ի հուր քաւարանին, հեռացեալք 'ի ծայրագոյն բարւոյն, որում միայնոյ' անձայն տենչանօք փափաքին, Այդքա են դստերք և հարսունք երկնաւոր փեսային, սիրեցեալք յոյժ յաղագս սիրոյն, որով փոխեցան 'ի կենաց աստի. բայց դեռ պարտապանք ա̃ծային արդարութեան վն ժամանակեան պատժոյ, որ մնաց նց արժանահաս, բայց յաստիս ոչ վճարեալ: Եւ զի անձամբ անձին այլազգ հատուցանել տկարանան, բայց եթէ կրելով զտանջանս, վն այսորիկ անհնար է նց ելանել անտի մինչև են վճա-

վճարեալ տանջանօք զպարտիս իւրեանց, ըստ այնմ թէ, Ոչ ելանիցես անտի, մինչև հատուցանիցես զյետին նաքարակիտն.

Մատ. Ե. 6.

Ո՛վ ա՛ծ յաղագս սիրոյն, որով զնս և զքեզ սիրէ, հաճեցաւ, զի դու յօգուտ նց և քեզ յարդիւնս՝ կարօղ լինիցիս յաստի կեանս մատուցանել յօժանդակութիւն նոցա զարդիւնս և զարիւնն յսի քսի առ 'ի փրկել զնս յանհնարին տանջանաց անտի: Ապա մի՛ զըրկեր զնոսա յայսմ օգնութենէ, և մի՛ զքեզ յայսպիսի արդեանց: Մի՛ անցցէ առ քև օր, առանց յարգելոյ զգանձս զայս մեծագին առ 'ի ազատել զնս. Շարժեսցէ զքեզ հաճութիւն, զոր տացես այսուիկ այ, որ այնչափ սիրէ զնս:

Շար-

Շնորհեսցեն զքեզ 'ի ցաւակ-
ցութ̃ի տանջանքն, զոր կրեն
հոգիք ընկերաց քոց, թերեւս
և ազգականաց քոց, և սիրելի
բարեկամաց 'ի ցաւակցութ̃ի
զոր եկեսցէ օր՝ յորում գուցէ
'ի զուր խնդրեսցես մ̃ն քո,
եթէ դու ոչ ցուցեր զայն մ̃ն
ն̃ց: Շնորհեսցեն զքեզ ուժ-
գին պաղատանքն, զոր մատուս-
ցեն մ̃ն քո մանաւանդ 'ի ժա-
մանել ն̃ց քոյին միջնորդութ̃ք
'ի փառս, ուստի եկեսցեն քեզ
աներկեան մեծամեծ բարու̃իք,
եթէ առ ժամանակեայք. և եթէ
հոգևորք և յաւիտենականք:
Ամենեցուն օժանդակեա, զի
ամենեքին են արժանաւոր.
բայց յամենեցունց մարթ է
քեզ որ ըստ օրէ ընտրել զայն,
որ քեզ ցուցեալ լինի, 'ի սակս
պատճառաց՝ զոր առ իւրա-

քանչիւր օր եօթնեկին համա-
ռօտիւ գտցես նշանակեալ ։
Օ՜այս ինչ ունիմ ասել քեզ,
զի համառօտ կրթութիւս այս
ջերմ սրտիւ հանապազօր ան-
թերի կատարեալ՝ պտղաբերեաց
բազմաց, նաև յԾի աստ, զմե-
ծամեծ շնորհս ․ զոր նոյնգու-
նակ և քեզ ըղձանամ ․
ողջ լեր ։

Սր̅ հոգիք քաւարանին :

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՍՆ ԿԻՒՐԱԿԷԻ·

Ե[illegible] [illegible] մեր հոգւոյ [illegible] . և [illegible] մեր [illegible] , զոր նա ինքն ճանաչէ [illegible] [illegible] [illegible] և [illegible] 'ի [illegible] [illegible] : Այս [illegible] յայսմ աւուր [illegible] [illegible] խորհրդոյն [illegible] [illegible] 'ի [illegible] [illegible] :

ԳԵՏՃԵՈ·

Քանզի որչափ առաւել մեծ է կարօտութի՛ւն նր̃ , այնչափ յաւէտ եղիցի քեզ նա շնորհապարտ մե̃ երախտեացն ,

 և

և խնդրեսցէ վն քոյ յմյ, զի ոչ նա լքցէ զքեզ երբեք բարձմամբ շնորհաց իւրոց, և ոչ դու թողցես զնա երբեք յանցանօք քո:

Աղօթք:

ՏՐ ած ամենակալ, մաղթեմ 'ի քէն վասն պատուական արեանն, զոր ածորդին քո յն եհեղ 'ի պարտիզին, ազատեա՛ զհոգիս քաւարանին, և առանձինն 'ի մէջ ամենեցուն զայն, որ առաւել լքեալն է. ժամանեցո՛ զնա 'ի փառս քո, ուր բարեբանելով օրհնեսցէ զքեզ 'ի յաւիտեան: Ամէն:

Հայր մեր: Ողջոյն քեզ: 'Ի խորոց կարդացի:

Ս․ԱՆ

ՎԱՍՆ ԵՐԿՈՒ ՇԱԲԱԹԻ

Աղաչեա՛ զՏր յառաջնորդել զի հա-
զուոյն, որ պատուէր մեզ է
եղանել ՛ի ժամաւորանեն :

ՊԱՏՃԱՌ :

Բանզի այնչափ առաւելագոյն եռանդեամբ անձկայ Նա միանալ ը՟ն ա՟յ, որչափ առաւել հաւպ է յաւարտ խրոց տանջանաց : Աղէ ՛ի բաց արա դու առ ՛ի նմանէ զա՟մ զկրծիմ՟. և Նա փոխարէն մեծի պարգևացդ՝ առընկալցի քեզ զշնորհս խզելոյ իսպառ զնրբին յօդակապսն, որք տակաւին արգելուն զքեզ նուիրել զանձն քո բոլորովին Այ. զորմէ գուցէ կախեալ կայ փրկութի քո յաւիտենական :

Աղօթք ։

Տէր ած ամենակալ, մաղթեմ 'ի քէն վասն պատուական արեանն, զոր ածորդին քո յն եհեղ 'ի գանակոծ լինելն իւրում, ազատեա՛ զհոգիս քաւարանին, և առանձինն 'ի մէջ ամենեցուն զայն՝ որ առաւել մերձ է մտանել 'ի փառս քո. ուր զի վաղվաղակի սկիզբն արասցէ օրհնել զքեզ և գովել 'ի յաւիտեան. Ամէն։

Հայր Մեր. Ողջոյն քեզ. 'Ի խորոց։

ՎԱՍՆ ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԵԱՆ։

Աղաչեմ զքեզ յափշտակեա [illegible] այնր հոգւոյ, որում ընդ առաջինս արդարութեան պարտ էր հոգւոյ [illegible] ’ի [illegible]։

ԳՈՏՃԱԲ։

Լքումն, և խորին խոնարհութիւն, որով անկեալ կայ նա ընդ այնպիսի երկարատև տանջանօք՝ յորդոր լիցին քեզ ’ի կարծել զտևողութիւն նոյն։ Ո՞վ թէ որչափ եղիցի քեզ նա շնորհապարտ։ Երանի է քեզ եթէ մաղթեսցէ վն քոյ ’ի տնէ զշնորհս սիրելոյ յաստիս խոնարհութեան զյետին տեղիս, որ զի բարձրասցիս առ յինքն ’ի հանդերձեալն։

Աղօթք.

Տր̃ ա̃ծ ամենակալ. մաղթեմ 'ի քէն վ̃ս պատուական արեանն, զոր ա̃ծորդին քո յ̃ս եհեղ 'ի գառնակսկիծ փշովք պսակիլն իւրում, ազատեա զհոգիս քաւարանին, և առանձինն 'ի մէջ ամենեցուն զայն, որում պարտ էր հուսկ յետոյ ելանել յայնչափ տանջանաց անտի. ո̃պ զի մի յապաղեսցէ բարեբանել զքեզ 'ի փառան քում. և օրհնել զքեզ 'ի յաւիտեան. ամէն:

Հայր Մր. Ողջոյն քեզ. 'Ի խորոց:

ՎԱՍՆ ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆԹԻ

Աղաչեմ զքեզ մատնաւորութեան մեր հոգւոյն, որ տուեալ ճոխ է արդեամբք:

ՊԱՏՃԱՌ:

Քանզի հոգին այն առաւել սիրէ զա՟ծ, և գեր քան զամենեսեան սիրեցեալ է առ յա՟յ: Որչափ գերագոյն եղիցին յերկինս փառք նր՟, այնչափ ազդողագոյնս մաղթեսցէ վասն քո զճշմարիտ սէրն ա՟յ 'ի վեր քան զամ՟ ինչ, առանց որոյ չիք ճշմարիտ արդիւնք, և ոչ իմիք կարես ակնունել, բայց եթէ յաւիտենական մահուան:

Աղօթք։

Տէր ա՟ծ ամենակալ. մաղթեմ 'ի քէն մ՟ր պատուական արեանն, զոր ա՟ծորդին քո յ՟ս եհեղ ընդ հրապարակս եէ՟մի մինչ բարձեալ տանէր զխաչն 'ի վերայ սրբազան ուսոց իւրոց, աղաչեմ զհոգիս քաւարանին, և տիրա՟պ զայն, որ առաւել մօտ է արդեամբք առաջի քո. ո՟պ զի 'ի գերագոյն փառս՝ որ Նմա հանդերձեալ մնայ, գովեսցէ զքեզ բարձրաձայն, և օրհնեսցէ 'ի յաւիտեան. Ամէն։

Հայր մեր. Ողջոյն քեզ. 'Ի ն ոլոց։

ՎԵՍՆ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Աղաչեմ զքեզ մասնաւորապէս վասն
այնր հոգւոյ [illegible], որ
[illegible] [illegible] [illegible] ա-
[illegible] խորհրդոյ հաղորդութեան:

8059-5

ԳԱՏԺԱՌ:

Բանզի յոյժ սիրելի է նա
յաղագս այսորիկ տն մերոյ յնի
քնի. ուստի ժտեսցէ ՚ի նմանէ
անդադար՝ տալ քեզ զշնորհս
ընդունելոյ զնա արժանապէս
՚ի կենդանութեան և ՚ի մահ-
ուան՝ առ յապահով գրաւա-
կան յաւիտենից փրկութեան քո:

Աղօթք։

ՏՐ ա՟ծ ամենակալ, մաղթեմ 'ի քէն վ՟ս պատուական մարմնոյ և արեան յ՟իք ա՟ծորդւոյ քո, զոր նա ինքն յառաջնում գիշերի չարչարանաց իւրոց ետ 'ի կերակուր և յըմպելի իւրոց սիրելի աշակերտաց, և եթող համօրէն եկեղեցւոյ իւրում 'ի մշտնջենաւոր պատարագ. և 'ի կենդանարար կերակուր իւրոց հաւատացելոց, ազատեա՛ զհոգիս քաւարանին, և մանաւանդ զառաւել ջերմեռանդն խորհրդոյս անեզրական սիրոյ. ո՟պ զի սոքիմբ բարեբանեսցէ զքեզ ընդ որդւոյ քում միածնի, և ը՟ ս՟բյ հոգւոյդ 'ի փառս քո 'ի յաւիտեան Ամէն։

Հայր Մր. Ողջոյն քեզ. 'Ի խորոց։

ՎԱՍՆ ՈՒՐԴԱԹՈՒ:

Ըղղչէոմ գիծ Տաանաարաղեա մի թյնց հոգոյ չաարաանենի. որոց մի աաաեր պարտական են ա- ղօլեա աանեղյ:

ՊԱՏՃԱՌՈՒ:

Նոյն իսկ պարտաւորութի՛ն քո է ստիպողագոյն պատճառ առնելոյ զայս: Եթէ 'ի բանիս յայսմիկ ունիս զպարտս արդարութ, զոր գիտես, մի՛ յապաղեր հատուցանել զայն, զի մի՛ անկցի՛ն 'ի վերայ քո ահագի՛ն վրէժխնդրութի՛ն ոմն, զորոյ և յաստի կեանս ունիմք զահարսափելի օրինակս:

Աղօթք։

ՏՐ ա̄ծ ամենակալ. մաղ-թեմ 'ի քէն վ̄ն պատ-ուական արեանն, զոր ա̄ծորդին քո յ̄ն յայսմ աւուր եհեղ 'ի վ̄ր խաչին, մանաւանդ յա-մենա̄բ ձեռաց և յոտից ի-րոց, աղաչեմ զհոգիս քաւա-րանին, և տիրապէս զայնոսիկ, որոց վ̄ն՝ առաւել պարտական եմ աղաչել զքեզ. ո̄պ զի մ̄ի լիցի վ̄ն իմոց յանցանաց չվե-րածել զն̄ն վաղվաղակի առ 'ի գովել զքեզ 'ի փառսն քում, և օրհնել 'ի յաւիտեանս. Ամէն։

Հայր Մեր. Ողջոյն քեզ. 'Ի Խորոց։

ՎԱՍ՛Ն ԵԱՐԱԹՈՒ։

[illegible]

ԳԱՏՃԱՌ։

Բանիւք այսու մեծապէս հաճեցեր զկոյսն մարիամ, որոյ աղաչեալ 'ի հայցուածոց այսր հօգւոյս քրիստոսիւ սիրեցելոյ, առ ընկալցի քեզ զշնորհս լինելոյ հաստատութեն ջերմեռանդ նորին, ուստի և յապահովս առնելոյ ընդ խնամօք պաշտպանութեն նորա զփրկութի քո յաւիտենական։

Աղօթք։

Տ՟Ր ա՟ծ ամենակալ, մաղթեմ 'ի քէն վ՟ս պատուական արեանն, որ բղխեաց 'ի կողէն յ՟ի ա՟ծորդւոյ քո 'ի տես աչաց, և 'ի կսկիծ անտանելի՝ ամենասուրբ մօր իւրոյ, ազատեա՛ զհոգիս քաւարանին, և առանձինն 'ի մէջ ամենեցուն զայն, որ եղև առաւել ջերմեռանդն մեծի տիրուհւոյս. ով զի խոկ և խոկ ժամանեսցէ 'ի փառս քո առ 'ի գովել զքեզ 'ի նմա, և զնա 'ի քեզ ը՟ ա՟մ յաւիտեանս. Ամէն։

Հայր Մեր. Ողջոյն քեզ 'ի Խորոյ

Սաղմոս: ՃԻԹ:

'Ի խորոց կարդացի առ քեզ
Տր, Տր լուր ձայնի իմում:
Եղիցին ականջք քո, 'ի լսել
ձայն աղօթից իմոց:
Թէ զանօրէնութիւնս քննես Տր,
Տր ո՛ կարէ կալ առաջի քո
զի 'ի քէն է քաւութիւն:
Վն անուան քո համբերի Տր,
համբեր անձն իմ բանի քում,
յուսացաւ անձն իմ 'ի Տր:
'Ի պահէ առաւօտու մինչև
յերեկոյ, 'ի պահէ առաւօտու
յուսացաւ իսրայէլ 'ի Տր:
'Ի Տնէ է ողորմութիւն բազում,
և 'ի նմանէ է փրկութիւն, և նա
փրկեաց զիսրայէլ յամ նե-
ղութեանց նորա:

փառք հօր, և այլն,